

1. Innledning

RingsakerOperaen (RO) hadde sin første forestilling i 1979, *Elskovsdrikken* av Donizetti. Fra 1979 har RO utviklet seg fra en forening drevet på dugnad med en oppsetning omtrent annethvert år, til nå å være en stiftelse med helårsdrift i egnede lokaler. RO administreres av 4 personer fordelt på nærmere 3 årsverk i ulike stillingstyper. Operaen ble startet av frivillige for snart 50 år siden og det hele hviler fortsatt på denne uerstattelige ressursen, bestående av Ringsaker OperaKor (ROK), RingsakerOperaen Produksjon (ROP), RingsakerOperaens Venner (ROV) samt Ringsaker OperaSkole (ROS). Innlandets distriktsopera sørger året rundt for mange aktiviteter, både til publikum og frivillige. Og ikke minst oppdrag til profesjonelle kunstnere. Tre faste poster er sentrale:

- 1) Helaftens oppsetning med 7-9 forestillinger i november. I 2024 bestod den av 2 enaktere: Pimpinone av Telemann og Bajazzo (Pagliacci) av Leoncavallo.
- 2) Vårprosjekt for Ringsaker OperaKor, ROK.
- 3) Forestilling med Ringsaker Operaskole, ROS. I 2024 ble vårprosjektene slått sammen og med tilleggsressurser klarte vi å gjennomføre norgespremiere på PUSH av Howard Moody. Mer detaljer se pkt. 3. Aktiviteter.

Vi begynner å finne vår nye driftsform etter flytting og pandemi. Å sette opp 3 operaer på ett år var svært ambisiøst. Vi er stolte av å ha klart det og ikke minst innenfor budsjett og igjen med gode kritikker og tilbakemeldinger fra prosjektet. Men det er arbeidskrevende og foreløpig er fullscenisk våroppsetning kun å anbefale i spesielle tilfeller. Dessverre ser vi nedgang i setebelegg på hovedforestilling til tross for at vi kun hadde 7 forestillinger. Formidlingsaktivitet er langt over måltall. Det kommer fra mye omvisning på Parketten, promotering på Roseslottet samt sofasamtale om PUSH.

Nesten alle på, foran og bak scena på Pimpinone og Bajazzo 2024. Ricardofoto.

2. Organisering og administrasjon

Stiftelsen RingsakerOperaen har base i Ringsaker kommune, og driver sin virksomhet i samsvar med bestemmelsene i Lov om Stiftelser fra 15.06.2001. Stifterne er: Ringsaker Operakor (ROK), RingsakerOperaen produksjon (ROP), RingsakerOperaens venner (ROV) og Hedmarken Symfoniorkester (HSO). Organisasjonen omfatter også Ringsaker Operaskole (ROS), med profesjonelle instruktører. Stiftelsen har som hovedformål å arrangere opera- og operetteoppsetninger med høyt kunstnerisk nivå, basert på et samarbeid mellom profesjonelle og frivillige. Etter ca. 20 år med produksjonslokaler i Nederkvern Brænderi, er vi nå vel installert på Parketten takket være økte offentlige midler og godt samarbeid med kommunen og huseier (Rimo Eiendom). Det er en klar forbedring, ikke bare i arbeidsforholdene for ROP, ROS og administrasjonen, men også felleskapet generelt. Parketten og RO er et sted man lett stikker innom.

Årsmøtet 17. april 2024 ble holdt på Parketten, senere konstituerte styret seg slik:

Leder: Terje Gloppen (årsmøtevalgt), nestleder: Kjell Michaelsen (ROV), Mette Westgaard (årsmøtevalgt), Kari Eikli (årsmøtevalgt), Halvard Opem (HSO), Oddvar Eiksund (ROP), Wenche Dymbe (ROK).

Varamedlemmer: Tori Erlien-Årva (HSO), Bjørg T. Holmen (ROV), Jorunn Barseth (ROP), Helle Solberg (ROK), Anita Ihle (årsmøtevalgt, ny) og Signe Otervik (årsmøtevalgt).

Styret har i 2024 gjennomført 8 styremøter samt ett evalueringsmøte med gruppeledere. De har behandlet 40 saker og i tillegg hatt en rekke saker til orientering eller drøfting. Arbeidet har i hovedsak vært konsentrert om økonomi, repertoarutvikling og strategisk utvikling av organisasjon og kunstnerisk profil. Styret legger stor vekt på HMS-arbeid, og har dette som fast punkt på alle møter.

Valgkomite: Gjenvalg på Guro Kirkerud, dermed fortsetter sittende valgkomite (Harald Hellum, Annika Engelhart og Guro Kirkerud), og de valgt å konstituere seg når de starter arbeidet januar 2025.

- Kari E. Bekken er operasjef i åremålsstilling som er forlenget til 1/8-28. Dette er andre periode, første periode var 2014-2018. Heidi Olsen sluttet som kontorleder på nyåret og RO flyttet regnskapsansvaret til hennes firma (TIF) slik at kontinuiteten er sikret. Hun fortsetter også som frivillig på systua. Gunnar A. Nieland startet som produsent i juni og tok over som ansvarlig for ROS i august. Det jobbes med å få en fast person i stillingen som leder på systua (40%), foreløpig uten hell. Fridtjof Brevig var i midlertidig engasjement på våren. Det er krevende å kombinere denne stillingen med lang reisevei. Systueleder rapporterer til produksjonskoordinator Plamena Dicheva, som på høsten også måtte ta ansvaret for systua fordi vi ikke hadde lyktes med å finne en ny. I tillegg var Plamena scenograf og kostymedesigner for begge enakterne. Til sammen ble dette urimelig mye jobb og ansvar i denne perioden. Hennes betydning for RO er uvurderlig. Innstrammet i tolking av arbeidsmiljøloven når det gjelder ansatt vs. innleid, har ført til endringer i stillingene til Gunnar og Plamena. Oppgaver som er å regne som faste/løpende kan ikke gjøres som innleid (næringsdrivende). Enkeltoppdrag til personer som allerede er ansatt skal også godtgjøres med lønn. I praksis betyr det at Gunnar og Plamena i samme regnskapsår ikke både kan være ansatt og leies inn som næringsdrivende. Dette er løst ved at stillingene til **Gunnar og Plamena ved årsskiftet**

er justert til 75% (inkluderer faste oppgaver som tidligere var som innleid) og de får en variabel lønnsdel som avhenger av enkelt oppdrag. For 2025 vil Plamenas totale oppgaver medføre 100% lønn. Inklusive den ubesatte stillingen på systua er det ved årsskiftet 2,9 årsverk i administrasjonen (1+ 0,75+0,75+0,4).

- OperaSkolen (ROS): Nina Marie Lilleengen var delvis instruktør og produsent for ROS første semester (høsten 2023), p.g.a. regiarbeid på PUSH ble produsentjobben gradvis tatt over av administrasjonen. Fra nytt skoleår på høsten 2024, hadde Gunnar A. Nieland tatt over hele ansvaret som produsent og instruktør. Sassaya Chavalit har trådt inn som sangpedagog og Dorina Komani har som tidligere vært inne som pedagog og repetitør.
- Ringsaker OperaKor (ROK): Liv Astrid Hall (Dahl) har vært i permisjon fra august 2023 til august 2024 og takket nei til videre engasjement. Hun ble takket av som kormester for operakoret på en seminardag i september. Dorina Komani startet som vikar som kormester fra august 2023 og var engasjert frem til juni 2024. I 2024 innstuderte Dorina koret i PUSH. Sassaya Chavalit startet som kormester fra august 2024 og hadde innstudering av Bajazzo. Koret har også innleid andre i tillegg: Nicolai Arctander Karlsen, Paul Wilmot og Jørgen Magnus Haslum. På høstseminar hadde vi med Knut Erik Jensen og Liv Astrid Hall.
- Torodd Wigum er kunstnerisk rådgiver.
- Harald Hellum (som også er i valgkomiteen) jobber med manus til 50årsboka (2029) i den anledning følger han ekstra opp omtale i media og annen dokumentasjon.
- Likestillingen er ivaretatt i operaens valgte organer.
- Forutsetningene for fortsatt drift er til stede, formålskapitalen er nå tilbake på forsvarlig nivå. Årsregnskapet for 2024 er utarbeidet i henhold til dette.
- Styret har valgt å ikke tegne styreforsikring.
- Statsautorisert revisor Tom Erik Lehne fra BDO har revidert regnskapet.
- Styret anser arbeidsmiljøet som tilfredsstillende. Det er ikke rapportert om alvorlige HMS-hendelser, men store prosjekter med mange involverte øker risikoen for gnisninger. Tilbakemeldinger tas alvorlig, ikke minst fordi vi gjennom medlemskapet i Balansekunst er ekstra oppmerksomme. Det var også noen episoder i 2024 som medførte oppfølgingssamtaler.
- Operaens virksomhet forurensrer ikke det ytre miljø.

3. Aktivitet i 2024

Aktiviteten er gruppert slik:

- 1) **Egne** produksjoner og formidlingsaktiviteten
- 2) **Egne** produksjoner/arrangement i **samarbeid** med andre, inklusive formidlingsaktiviteter
- 3) Produsent eller teknisk arrangør, men **andre har det kunstneriske eierskapet**
- 4) Andre **samarbeidsprosjekter** av ulik art.

Totalt har vi hatt 4412 publikummer på alle arrangement/aktiviteter i 2024, det er en økning på 17% fra i fjor. Det ser ved første øyekast positivt ut, men i realiteten er det en markant nedgang på hovedforestillingen. I totaltallet er det flere formidlingsarrangement/omvisning. Digitale publikummere er vanskelig å definere/telle, og vi har ikke hatt digitale «produkter» som regnes som visning.

Den frivillige innsatsen er absolutt størst på egne produksjoner, men deltagelsen fra ROP og ROV på andre arrangement er stadig økende. Totalt er det registrert 12.957 timer i frivillig arbeid, tilsvarende 8,3 årsverk. Omtrent 20 % er utført av barn og unge, og da hovedsakelig i Ringsaker OperaSkole-ROS inklusive produksjonselevne. Vi har i tillegg hatt med Amazing tensing på PUSH samt diverse praksiselver gjennom Operasjon dagsverk og

1) Egne
2) Samarbeid
3) Andres
4) Diverse

yrkespraksis/arbeidsuke. Vi har registrert 145 personer som har bidratt som frivillig i løpet av året.

Operakoret-ROK alene hadde 4.368 timer i 2024, nesten likt fordelt på PUSH og Bajazzo. Det er omtrent det samme som produksjonsgruppene (ROP) hadde samlet.

3.1. Egenproduksjon

3.1.1. PUSH (7. - 9. juni, 3 forestillinger, Teatersalen)

→ 1) Egne
2) Samarbeid
3) Andres
4) Diverse

Foto:
Hans Martin
Høydahl

Operaen PUSH var et stort løft som inspirerte oss og andre til tilleggsaktiviteter. Også i det små, som f.eks. at vi på snublesten-dagen 5. mai, tok turen til Gjøvik for å pusse stenene der.

Oppsetningen var krevende på mange måter, også økonomisk. Men takket være støtte fra Fritt ord, Sparebankstiftelsen Hedmark og spesielt Sparebankstiftelsen DNB gikk det svært bra. I tillegg var det utsolgte forestillinger og dermed billettinntekter over budsjett.

Operaen er inspirert av den sanne historien om Simon Gronowski. I 1943 ble han som 11 åring satt på toget til Auschwitz, moren dyttet han av toget og berget hans liv. Ringsaker OperaKor, Ringsaker OperaSkole, Amazing Tensing, studenter fra Oslo Met, tre solister og et orkester på 15 spilte 3 fullsatte forestillinger. Alt under musikalsk ledelse av komponisten Howard Moody! Det var 752 publikummere hvorav 41 barn/ungdom.

PUSH var et unikt prosjekt som gjorde inntrykk på alle delaktige. Det ble også lagt merke til nasjonalt at vi hadde en Norgespremiere med viktig tema. Kulturminister Jaffery som holdt en hilsen etter premieren, ble sitert i RB «– Jeg har sett mange operaer, og PUSH er virkelig fantastisk bra. Jeg glemmer at jeg er i Brumunddal. Jeg er veldig glad for at jeg kom til Brumunddal og fikk oppleve dette. Da jeg ble invitert og fikk høre om historien bak, så måtte jeg komme. Temaet er så sterkt, og det er like aktuelt i dag». Aksel Tollåli (sceneunst.no) skriver bl.a. «RingsakerOperaen fortjener honnør for at de satser på ny opera, og at de her legger store ressurser i å sette opp en opera av en komponist som er lite kjent i Norge».

RingsakerOperaen er heldige og har mange dyktige frilansere innenfor operafeltet. Selv om dirigenten var importert, var øvrige medvirkende alle fra vår region: Vi valgte 2 lokale unge

regissører, som parallelt skrev sin bacheloroppgave med utgangspunkt i oppsetningen. De gjorde en imponerende jobb, med et stykke som ifølge Tollåli ikke var så egnet dramaturgisk som opera: «Regissørene Eivor Braastad og Nina Maria Lilleengen finner en fin klarhet i historiefortellingen, og skjelner godt mellom fortid og nåtid.». Plamena Dicheva hadde ansvar for scenografi og kostyme, Tollåli skriver «Samtidig er det noe vakkert og nærmest eventyragtig i Dichevas scenografi, som innbyr til både undring og uhygge». Avtroppende leder på systua Fridtjof Brevig hadde ansvaret for maske, i samarbeid med bachelor student Lina Myran Knudsen og Birgitte Sæther som er gruppeleder på sminke. Eystein Linnerud hadde ansvar for lys. Dette var første gang vi hadde teksting for hele publikum. Det fungerte godt, mye takket være Andreas Dymbe i lysgruppa som forberedte teksten, testet teknikken og kjørte alle forestillinger. Arbeidet ble gjort ut fra en pilottest for publikum øverst i amfi på Flaggermusen året før.

Magnus Ingemund Kjelstad gjorde rollen som Simon, Magnhild Korsvik søstera Ita og Jørgen Magnus Haslum hoppet inn for Gunnar A. Nieland som vakta. Vi fikk også hjelp av Ole Andreas Silseth som «ekstra vakt» og tenorstemme. Prosjektorkesteret bestod av 15 frilansere fra regionen, med Joakim Røbergshagen på 1. pult. Til tross for sterke prestasjoner fra profesjonelle solister og musikere, var det korene bestående av amatører som gjorde sterkest inntrykk, også på anmelderen: «..Musikken skrevet for koret er også operaens sterkeste kort. Den er ikke uten utfordringer, med krevende intervaller og dissonanser, men den er likevel tilgjengelig og effektivt skrevet og lar koret vise seg fra sin beste side. (...) synger velbalansert og med masser av kraft og presisjon (...)» De fleste i operakoret og i operaskolen er erfarne på scena, i likhet teaterstudentene fra Oslo Met (Frida Ulrud, Amanda Odden Slettevold og Lina Myran Ulrud) som var med som motstandsfolk. Men Amazing har ikke gjort noe slikt før. Det var derfor ekstra imponerende at de klarte å overbevise i rollene som vakter, og gikk opp i rollene allerede da publikum ankom foajeen. Elevene fra operaskolen var flyktningbarn og motstandsfolk, Emine Hage gestaltet Simon som barn. Operakoret var flyktninger, Anne Mette Kjelstad gestaltet Simons mor. Hun er Magnus I. Kjelstads («Simon») mor i det virkelige liv. Repetitor Dorina Komani vikarierte videre som kormester våren 2024, for både operakoret og operaskolen i innstudingsperioden. Liv Astrid Hall gikk ut i permisjon etter å ha jobbet med verket sammen med komponisten og oversetter Eve-Marie Lund. Maren Myrvold var kormester for ROS i høstsemesteret og la det musikalske grunnlaget. Kristine K. Olsen hadde ansvar for Amazing. Anne Oortwijn var inspisient.

Hele produksjonsapparatet (ROP) og venneforeningen (ROV) deltok i produksjonen. Ringsaker OperaSkole-produksjon deltok aktivt i tilvirking av kostymer og scenografi/rekvisitt. Simon og hans nevø Ramon var våre gjester i Brumunddal og Oslo i ei uke. De kom og overrasket alle midt under generalprøven, overvar alle forestillingene og Simon gav appell og spilte for publikum etter forestillingene. På premieren simultantolket Eve-Marie Lund mellom Simon og publikum, ellers var det Lisbeth Lyngaas som var guide og tolk for Simon og Ramon. Hun gjorde en unik jobb før og under deres opphold, inklusive to dager i Oslo der de bl.a. besøkte Nobel senteret. Noe som resulterte i kontakt mellom Simon og teamet til fredsprisvinner Narges Mohammadi.

*Simon spiller for publikum.
Foto: privat.*

3.1.1.1. Formidling PUSH-presentasjon Roseslottet (25/5)

Regissør Bråstad og pianist Komani presenterte operaen og bakgrunnshistorien for to puljer med publikum ute på Roseslottet. Det gjorde sterkt inntrykk i de omgivelsene og flere ønsket mer informasjon om oppsetningen. Operasjef Kari og Jørgen Magnus Haslum var til stede som tilretteleggere og delte ut flyere. Hvor mange som fikk med presentasjonen er vanskelig å angi, men vi anslår i underkant av 50 på første pulje og nærmere 100 i andre.

Regissør Eivor Braastad presenterer PUSH på Roseslottet. Foto: Privat

3.1.1.2. Formidling PUSH sofasamtale 3 religioner om tilgivelse (6/6)

Sentralt i PUSH er tilgivelse og forsoning. Vakten som satte Simon og moren hans på toget, er syk og døende når han kontakter Simon og ber om tilgivelse. Simon husker han og til tross for smerten ved det han selv har mistet, svarer han: Du har bedt meg, så jeg må tilgi. Bare da kan vi gå videre. Både for individer og for grupper er det mange eksempler på nettopp dette, at tilgivelse og forsoning er en forutsetning for å komme over og leve videre etter traumer og overgrep. Hva legger de tre store religionene i tilgivelse og forsoning? Er det ulike «regler»? Vi inviterte representanter for Kristendommen, Islam og Jødedommen til å snakke om dette dagen før premieren. De tok utgangspunkt i møte mellom Simon og vakta. Dessverre ble rabbiner Michael Kohn forhindret fra å møte. Samtalen ble derfor mellom Biskop Bonden og Amina Selimovic som jobber på 22. juli senteret. Amina kom som flyktning til Norge fra Bosnia, er muslim og har studert ved teologisk fakultet i Oslo. Samtalen ble ledet av ansvarlig redaktør i Østlendingen Tom Håkenstad. I etterkant av samtalen snakket Simon om sin historie og sitt syn på tilgivelse. Lisbeth Lyngaas tok simultantolkning på sparket. Østlendingen la senere ut samtalen som podkast.

Arrangementet var et samarbeid med Ringsaker bibliotek og Ringsaker kirkeakademi. Det var et gratis arrangement, biblioteket var fullsatt med anslagsvis 100 publikummere.

Planene om dette arrangementet inspirerte biblioteket og kirkeakademiet til å lage en foredragsserie om tilgivelse og forsoning. Tre arrangement ledet fram til denne samtalen som en finale.

3.1.1.3. Formidling PUSH-presentasjon internt (10/9-23, Teatersalen)

I forbindelse med hovedforestillingen året før, holdt regissørene en intern orientering om stykket, forarbeidet og informerte om prosjektets gang. Det var anslagsvis 30 stykker til stede, i hovedsak kornedlemmer, men også folk fra ROP og ROV samt kunstnerisk rådgiver i RO Torodd Wigum som gav stor annerkjennelse for presentasjonen.

3.1.1.4. Formidling PUSH skolebesøk Fagerlund (5/6)

Som en oppfølging av samarbeidet med Fagerlund der ei gruppe elever fra 7. trinn har fått innføring i opera, gjorde Simon et skolebesøk der elevene fikk full frihet til å stille han spørsmål. Nevøen Ramon og operasjef Kari var med som bakkemannskap og Lisbeth Lyngaas som tolk. Det gjorde sterkt inntrykk på alle til stede, og Simon berømmet de 25 elevene for deres modige og gode spørsmål.

3.1.1.5. *Formidling PUSH skolebesøk STAVIS (7/6)*

På formiddagen premieredagen fikk MDD (musikk, dans, drama) på Stange vgs. besøk. Det var ca. 100 elever og 5 lærere til stede. Som tidligere elev fortalte regissør Nina Lilleengen litt om sin yrkesvei og jobben med PUSH, deretter fortalte Simon sin historie og inviterte til spørsmål. De hadde fått informasjon om at han gjerne spilte piano. Et flygel var derfor satt fram, og besøket ble avsluttet med allsang. Lisbeth hadde organisert en rundtur i Stange og lunsj på Atlungstad for Simon og Ramon på hjemmeveien.

3.1.2. *Pimpinone og Bajazzo (10.- 22. november 7 forestillinger, Teatersalen)*

Ekstrasatsingen på våren med fullscenisk oppsetning av PUSH, gjorde at hovedforestilling måtte velges slik at vi unngikk for stor bruk av ressurser totalt. Ikke bare økonomisk, men minst like mye med tanke på belastning for ROP, ROK og administrasjonen.

Å gjenbruke/videreutvikle Pimpinone og Bajazzo fra Operafest2020 var et godt valg i de fleste henseende, men for noen ble det ikke mindre arbeid. Koret fikk likevel en hektisk høst, siden de ikke kunne starte med innøving før sommeren. Kun et par av koristene hadde sunget det før. For scenografen ble det ekstraarbeid. Med de føringer og begrensninger som ble gitt ble det til tider merarbeid, og i tillegg kom driften av systua siden vi ikke hadde fått på plass en ny leder der. Det er imponerende at produksjonene til tross for dette hadde lave materialkostnader.

Materialkostnader for driftsåret 2024 med 3 operaer, er ca. 100 TNOK mindre enn driftsåret 2023 med en produksjon! Kvaliteten led ikke under det, publikum og anmeldere gav tvert imot gode tilbakemeldinger.

Aksel Tollåli (sceneunst.no) skriver bl.a. «Til tross for enkelte ujevnheter er RingsakerOperaens dobbeltforestilling *Pimpinone* og *Bajazzo* distriktsopera på sitt aller beste. (...) forestillingens aller sterkeste kort er det musikalske – spesielt i *Bajazzo* – hvor et fabelaktig samspilt orkester og et knippe utmerkede solister virkelig får vist hva de er gode for.»

Kammeroperaen Pimpinone ble spilt først, med Håvard Stensvold i tittelrollen og Ida Gudim som Vespette. To imponerende og krevende rolleprestasjoner som utgjør hele forestillingen, til tider i en heseblesende dramaturgi. De delte scenen med orkesteret som fikk en uvant rolle med regi, replikker, kostyme og parykk. Orkesteret bestod av Joakim Røbergshagen, Ida K. Hansen, Stefan Ali og Siri Snorheim (Innlandskvartetten), Steinar Haugerud på bass og Dorina Komani ved cembaloen som musikalsk leder. Handlingen var lagt til et museum der Komani var omviser. De kom inn i Telemannrommet og hun fikk med seg alle sangere og musikere til å gjøre Pimpinone da de fant noter og forsynte seg av kostymer og instrumenter på museet.

Pimpinone (Håvard Stensvold) prøver seg på Vespette (Ida Gudim)
Foto: Ricardofoto

Etter pause flyttet handlingen seg ut på torget i Brumunddal der innbyggerne (koret) gjorde seg klare til at teatertruppen ankom slik handlingen i Bajazzo er. Som vanlig hadde vi et prosjektorkester med Joakim Røbergshagen som konsertmester. Denne gang fikk den 17 år unge, talentfulle harpisten fra Løten, Solveig Schürmann, spille med de ferdigutdannede musikerne.

Verket krevde til tross for nedarrangert versjon to perkusjonister. For bedre balansen mellom de to operaene og for plassens skyld gikk vi ned til 4+3 fioliner. Det var derfor i år 22 musikere i grava, mot normalt 25-26, og likevel trangt. Å spille barokk og verisme på samme kveld, av sted kom også noen diskusjoner rundt toneart og stemming. Trivsel og kvalitet blomstrer uansett under dirigent Torodd Wigum.

Ringsaker OperaKor imponerte igjen på scenen. Tre elever fra ROS hospiterte i produksjonen: Ingeborg Utheim Iversen, Anna Sofie Russel Anderssen og Dila Cemek. Jørgen Magnus Haslum var cover for Tonio i første prøveuke, og deltok i resten av produksjonen som korist. Kormester Sassaya Chavalit steppet også inn da flere sopraner ble forhindret fra å delta. Solister i mindre roller og dansere sang med i Din-Don koret.

Regissør: Ronald Rørvik
Dirigent: Torodd Wigum
Scenograf: Plamena Dicheva
Kostymedesigner: Plamena Dicheva
Lysdesigner: Eirik B. Torsethaugen
Maskedesigner: Anne Oortwijn
Koreograf/regiassistent: Toni Herlofson

Kostymeansvar: Plamena Dicheva
Inspisienter: Nina M. Lilleengen -Pimpinone, Sofia Berg - Bajazzo
Repetitør: Dorina Komani
Kormester: Sassaya Chavalit
Orkesterner Bajazzo: Pocket Publications
Transponering enkelt satser Pimpinone: Holger Hallenberg
Norske libretti: Rørvik&Herlofson

Canio/Bajazzo: Kristian Krokslett
Nedda/Columbine: Gunda-Marie Bruce
Tonio/Taddeo: Jørgen Backer
Beppo/Harlekin: Simen B. Hørte
Fugl/danser: Signe Otervik
Fugl/danser: Rein Oskar Evensen

Foran bordet Columbine&Harlekin,
bak bordet: Tonio, fugler til høyre.
Foto: Ricardofoto

Evalueringen av produksjonen viste at alle stort sett var fornøyde, det var noe kommunikasjonsutfordringer som administrasjonen tok opp i etterkant.

Belegget viser en vesentlig nedgang fra tidligere år: 1.184 publikummere på 7 forestillinger tilsvarer 52%.

Med årets oppsetning, der kor og fullt orkester ikke skulle inn før etter pause, kunne vi holde forhåndsomtale i salen. Lise Holland holdt omtale i salen hver dag, samt for grupper under middager ol. Kari holdt ad hoc omtaler for smågrupper og enkeltpersoner. Totalt har anslagsvis 250 publikummere fått omtale. Vår gode kollega Lars Eggen (operasjef i Opera Trøndelag, produsent for Opera di Setra, flere ganger styremedlem i OperaNorge og aktiv operasanger) holdt en engasjert åpningstale, med adresse til politikernes forpliktelser ved «dobbelvedtaket i Bjørvika». Det ble lagd noen enkle digitale teasere/forhåndsamtaler til SOME, uten at antall visninger er registrert.

Ordfører Kai Ove Berg holdt **mottagelse** for ca. 80 gjester på Parketten. Sassaya Chavalit og Joakim Røbergshagen sørget for det musikalske og operasjef Kari orienterte om kveldens

oppsetning. Romedal catering sørget for rikelig med fingermat, styremedlemmer i RO sørget for å fylle glassene og var vertskap sammen med ordfører og operasjef. Blant gjestene på mottagelsen var det representanter fra statsforvalter, fylke, kommune, samarbeidspartnere, Opera Norge-nettverket og regionalt kulturliv.

1) Egne
➔ 2) Samarbeid
3) Andres
4) Diverse

3.2. Egne produksjoner/arrangement i samarbeid med andre

3.2.1. Ringsaker bibliotek, Lunsj og musikk (13.februar)+Prøysenkafé(18/10)

Ringsaker bibliotek holder «Lunsj og musikk» siste torsdag i måneden. Som vanlig presenterer RO sitt årsprogram på en av de første datoene. Operasjef Kari Bekken hadde denne gang med seg regissørene Eivor Braastad og Nina M. Lilleengen, samt fiolinist Joakim Røbergshagen da presentasjonen hadde hovedfokus på PUSH. Regissørene la fram sine tanker om forarbeidet, prosessen og historien bak med musikalske kommentarer fra fiolinen. Det ble en gripende stund for de 15 frammøtte.

Biblioteket arrangerte også **Prøysenkafé under Matlyst**. Anna Sundstrøm Otervik var formiddagens «hovedrolle» og sang blant annet Prøysen, akkompagnert av Dorina Komani. Fra RingsakerOperaen kom Sassaya Chavalit og Gunnar Andor Nieland med operaperler og en overraskelse; Sassaya sang Tango for to om han Gunnar på Mo. Til humorfylt applaus fra 180 publikummere som også kunne nyte Prøysenhusets bugnende og fristende kakebord.

3.2.2. SØT Musikk 2.0 med nyMusikk Innlandet (31. august, Parketten)

Vi fulgte opp samarbeidet som vi startet med nyMusikk Innlandet i 2021. Nå som den gang, var pianist Knut Erik Jensen godt plassert på flygelkrakken, klar til å gi publikum et helt spesielt øyeblikk. På programmet stod musikk for solo klaver, av to norske, høyst levende komponister: Ståle Kleiberg og Geir F. Stavsvøien. Sistnevntes verk ble for første gang framført i sin helhet. Komponistene var hjertelig til stede, og beriket de 40 frammøtte med to miniforedrag om konsertens musikalske formtyper; sonaten og suiten.

Knut Erik Jensen med urframføring. Foto: RO

3.2.3. *The Factory: Innlandskvartetten (21. juni)*

I juni 2024 var Innlandskvartetten ut på turné med «De fire årstider» av Vivaldi, med en stopp på Parketten.

De fremførte alle årstidene med Joakim Røbergshagen i solistrolle, og bandt det hele sammen med fire små tekster som Vivaldi selv brukte som innledning til hver årstid. På denne måten forentes tekst og musikk og gav lytteren muligheter til å visualisere musikkens historiefortelling.

De 35 tilstedeværende fikk en konsert full av virtuositet og stormfulle kast, lidenskap, sarte melodier i et forrykende samspill!

*Innlandskvartetten, en av flere intimkonserter på "The Factory".
Foto: RO*

3.2.4. *The Factory: Fabrice og Joakim (12. juli)*

Joakim Røbergshagen og Fabrice Bligoud Vestad har begge lokal forankring, den ene kommer fra Hamar og den andre har flyttet til Løten. De møttes tidlig i 2023 og har siden rukket å spille flere konserter sammen og blitt gode venner. To av landets fremste unge musikere og bød på et variert program til stor glede for et entusiastisk publikum på 35 personer.

3.2.5. *The Factory: Julie&Andreas, Gunda (2. desember)*

Vi er svært glade for å ha et stort nettverk av svært dyktige musikere, og tar gjerne imot en stopp på Parketten når kjentfolk er på turné. Slike besøk inngår i konsertserien «The Factory», en fin blanding av langtidsplanlegging og mer ad hoc programmering. I desember fikk 36 publikummere en svært eksklusiv og stemningsfull konsert da Julie og Andreas igjen holdt konsert hos oss. De hadde med seg stemninger og historier både fra sør-Amerika og kyst-Norge.

3.2.6. *Browns Corner Operpub (7. november) og Matlyst (17. og 18. Oktober)*

I 2024 innledet vi et svært hyggelig samarbeid med Browns Corner. Det startet med en eksklusiv operapub for et lite (30?), men desto mer takknemlig publikum. Tenoren Simen Bredesen var solist på Bajazzo, og vi benyttet anledningen til å arrangere en helt unik operapub: el-gitar, opera og klaver. I tillegg til deres eget konsept, la vi inn en Puccini-duett med Sassaya Chavalit.

Jan Gunnar Sørbø er utdannet solistpianist og har lang fartstid også som akkompagnør, hovedsakelig innenfor klassisk musikk. Simens far, gitaristen Bent Bredesen var en musikalsk drivkraft i Jonas Fjeld Band gjennom 15 år, fra 1975 til 1990. Da forsterkeren ikke virket rett for start, og det ble ringt til «alle» el-gitar folk i nærheten, mangel det ikke på positive svar. For å sitere Roy Arne Engebakken: «..eh.. hva sa du..DEN Bent Bredesen?? Jeg er klar!», han stilte med forsterker på svært kortvarsel og koste seg med gitarprestasjonene. Han ble i tillegg så imponert over operasangen at han gikk på sin første operaforestilling i Teatersalen uka etterpå.

Kommunen arrangerte **næringspub** på Browns 17/10, og de fikk servert en duett av Sassaya Chavalit og Gunnar Nieland. Dagen etter, under **Matlyst** arrangerte Browns «Bobler» og «tre - retters». I overgangen mellom de to arrangementene fikk gjestene servert en sprudlende arie av Sassaya Chavalit. En av kelnerne ble så rørt at han felte en tåre. Det var en glede å invitere de ansatte på Browns på forestilling i Teatersalen som takk for samarbeidet.

3.2.7. Samling for operaskoler på DNOB (16.-18. august)

Etter initiativ fra RO OperaNorge lagd nettverk for operaskoler både med tanke på elever og instruktører. I august bel den første samlingen holdt. Det var en 2-dagers workshop på DNOB, som ble avsluttet med en visning for en fullsatt scene2. Prosjektet hadde i tillegg produsentressurser fra DNOB, over midler de har fått fra Sparebankstiftelsen DNB under paraplyprosjektet «opera for alle». De tilreisende fikk også støtte til reise og opphold fra OperaNorge. I tillegg til 5 elver og 2 instruktører fra ROS var deltagerne fra operaskolen i Trøndelag, Kristiansund, Nordfjoreid og DNOBs barnekor. Alle framførte egne nummer, og visningen ble avsluttet med at alle framførte Slavekoret som ble innstudert på workshopen, inklusive regi. Operasjef Randi Stene åpnet det hele og underveis holdt Lars Eggen en introduksjon for Trøndelag der han på vegne av oss alle minnet salen om «dobbelvedtaket» og siterte Peer Gynt: «det kommer ikke noe bedre fra bygdene nu til dags». Hele visningen ble filmet.

Foto: RO

3.2.8. DKS-pilot I samarbeid med Ringsaker kommune

I samarbeid med Ringsaker kommune har vi lagd et DKS-opplegg som er en kombinasjon av dannelsesprosjekt og «hvordan lager man opera». Det omfatter besøk i produksjonslokaler og på prøver i Teatersalen til en forestilling man skal se til slutt. Vi gjennomførte vi en pilot med en 7. klasse fra Fagerlund i 2023. I 2024 utvidet vi det til å gjelde et helt trinn, d.v.s. 3 klasser fordelt på 6 grupper a 15 elever i løpet av 3 dager, i tillegg kom tilbud om å se forestillingen (GP). En gruppe var forhindret fra å delta, vi gjennomførte der for med 5 grupper, totalt 70 elver. På forestillingen kom det nesten ingen elever og det ble meldt forfall fra skolen på kort varsel. Vi fikk inntrykk av at det hadde vært kommunikasjonssvikt internt på skolen. Det var mange gode tilbakemeldinger, men vi gjorde oss noen erfaringer som tilsier at det er vanskelig rent logistikkmessig å gjennomføre for et helt årskull slik som opprinnelig tenkt. Det er forslag til hvordan man kan tilpasse det, og vi håper det lar seg gjøre i 2025.

3.2.9. Operanettverk Innlandet

RO startet med støtte fra Innlandet fylkeskommune et operanettverk for Innlandet i 2020. Etter en seig start under pandemien med uforutsigbare planleggingsforhold og få påmeldte, tok interessen seg opp i 2022. I 2023 ble det likevel klart at selv om interessen for nettverket er der og alle medlemmer ønsker det er det få som har tid til å prioritere dette i hverdagen. I forbindelse med mesterklasse hos Operafest Røykenvik 11. januar 2024, møttes representanter fra Røykenvik, Opera di Setra, Musikkfest Gudbrandsdalen, RingsakerOperaen og Innlandet fylkeskommunen på Gran for å finne en ny innretning på nettverket. Vi konkluderte med at det var større behov for, og utbytte av, direkte hospitering. Det ble derfor besluttet at gjenværende midler skulle brukes til dette. Det er gjennomført en hospitering av inspisient fra RO hos Opera di Setra. Det var ønsker om hospitering mellom Røykenviken og Valdres og/eller Gudbrandsdalen, men de har ikke hatt kapasitet til å søke/gjennomføre det ennå. Det er søkt om og innvilget hospitering a frivillige fra RO til Opera di Setra, som er planlagt gjennomført sommeren 2025.

3.3. Aktiviteter der andre har hovedansvar

3.3.1. Kunstvandring, utstilling og åpent hus (28. mai, Parketten)

Vi har utvidet samarbeidet med kommunen og i år la de åpningen av kunstvandringen samt hovedutstillinger til våre lokaler. Dette var samme dag som promotering av PUSH på Roseslottet, så administrasjonen måtte dele seg i to. Da det i tillegg ble sykeforfall i kommunen, tok nytilsatt produsent Gunnar det hele på strak arm og foretok like godt hele

Tegneaktivitet for barn.
Foto: RO

åpningen. Musikalsk innslag var ved Sassaya Chavalit og Nicolai Arctander

Sassaya Chavalit og Nicolai Arctander Karlsen (foto: RO)

Karlsen. Vi hadde åpent hus i noen timer med tegneaktivitet for barn ledet av Plamena Dicheva og Anne Oortwijn. Både på lerret inne og på muren utenfor. Det var en god del besøk. Det var hyggelig at utstillerne var søsknene Richard Johansen og Sissel Schlømer, som vi begge har hatt en del samarbeid med. Utstillingen ble hengende oppe en ukes tid etterpå, til glede for alle som var innom oss. Richard ble for øvrig så inspirert av PUSH et par uker etterpå, at han tok portrettfoto av Simon. Vi har fått et kopi som henger i våre lokaler.

3.3.2. Frivillighetsdagen, Brumunddal (7. september)

I år var kommunens frivillighetsdag lagt til Brumunddal sentrum. RO valgte å ha en enkel stand som henviste til åpen dag på Parketten. Der jobbet noen av de frivillige med oppgaver til hovedforestillingen. Det var noen få folk innom standen og Parketten.

3.3.3. Matlyst, Brumunddal (17.-19. oktober)

Hvert år arrangerer kommunen sammen med serveringssteder i Brumunddal Matlystfestival i oktober. Det sammenfaller med vår prøveperiode til hovedforestillingen. Vi byr da på musikalske perler fra våre dyktige solister og musikere. I tillegg til overnevnte innslag på biblioteket (Prøysen kafe med operaperler, og opptreden på Browns corner) gjestet vi Chai Masala (18/10)– og Matfatet (19/10). Der ble gjestene overrasket av en duett med Sassaya Chavalit og Gunnar Nieland til Indisk festaften og en arie med Sassaya til Afternoon Tea.

3.4. Øvrige samarbeidspartnere, representasjon og omvisning

Kari Bekken sitter fortsatt i styret til Opera di Setra. RO deltar vanligvis på flere møter og premierer i løpet av et år. I 2024 ble det tur til Kristiansund i februar (La Traviata og Den Stundesløse), Bergen i mars (Flaggermusen), Opera di Setra i juli (Flåklupa vol.2, som vi også bidrog med noen ressurser til) og Nordfjordeid i oktober (Figaros bryllup). I tillegg til en rekke turer til DNOB i Bjørnvika. Det var ekstra hyggelig å representere OperaNorge da Anne Felberg

ble overrasket med kongens fortjenstmedalje for sitt arbeid med OscarsborgOperaen. Det ble også tur til Opera på Skäret og Västanå Teater i august.

Regionalt kulturliv har mange arrangement. RingsakerOperaen mener det er viktig å delta på og støtte opp om andres aktiviteter. Det sier noe om hvor stor aktivitet det er regionalt, når det er mange flere arrangement vi går glipp av enn vi rekker å delta på.

Samarbeid med Opera di Setra er viktig. De og RO er de eneste i Innlandet som lager fullscenisk opera. Når de bruker Plamena som scenograf er det lett å stille ledige ressurser hos oss til rådighet for dem. I år har vi i tillegg styrket samarbeidet gjennom at Nina Lilleengen hospiterte som inspisient med midler fra Operanettverk Innlandet.

RO er medlem av Brumunddal Sentrumsforening (handelsstandsforeningen), Visit Innlandet og Visit Sjusjøen. Vi har god dialog med lokale og regionale aktører som Ringsaker bibliotek, Ringsaker kommune, Anno Museum /Kirsten Flagstad Museum, Hamar Teater, Teater Innlandet, Mjøs musikk, Kulturhjerter og nyMusikk Innlandet. Vi setter stor pris på den gode relasjonen vi våre naboer på Parketten, spesielt AO-senteret og selvsagt huseier. Vi ser stadig etter muligheter for mer samarbeid. Vi inviterer ofte enkeltpersoner og representanter for lag og foreninger til kaffedialog for å utvide nettverk og samarbeid. RingsakerOperaen har en vesentlig del av sine ressurser fra det offentlige, og har derfor et ansvar for å forvalte dette til det beste for kulturlivet i regionen. Vi får mange henvendelser om besøk/omvisning på Parketten. Vi ser at dette inspirer til samarbeid. I løpet av 2024 har vi hatt mange innom på omvisning, fra enkeltpersoner til grupper på rundt 30 personer, anslagsvis et 30-talls omvisninger for totalt 350-400 personer.

Glade gjester på kostymelagert. Foto:RO

Omvisning på Parketten er populært. Foto:RO

Også i 2024 har vi lånt ut utstyr, kostymer og vært behjelpelig med andre tjenester, som f.eks. enklere kopiering/laminering/innbinding til andre lag og foreninger. Når det gjelder utlån av kostymer kan vi spesielt nevne prosjektet *Livsværende* av Astrid Groseth. Månedlige kunsthendelser på Strand kunstnerresidens med «fri plukk» av kostymer fra vårt lager i samarbeid med Fridtjof Brevik m.fl.

Vi har fortsatt god kontakt med Musikk i Innlandet (MiI), og setter pris på at vi ble nevnt som samarbeidspartner da deres nyttårskonsert for første gang ble gjennomført i 2024. Vi har tro på at den årlige konserten blir en viktig identitetsbygger, og noe som mange ser fram til med spenning etter hvert som den blir arrangert på nye steder i fylket i årene som kommer. Innlandet fylkeskommune er en viktig støttespiller både økonomisk og faglig, og dialogen er svært god. Ringsaker kommune er også en viktig økonomisk bidragsyter og samarbeidspartner. Vi har alltid

hatt godt samarbeid med tilsynsvakter og renholdere og oppfatter at det er til praktisk nytte for begge parter. Parkavdelingen er også behjelpelig, i år plasserte de noen dekorasjoner som tidligere var brukt under Matlyst, på trappa til Teatersalen før premieren. Vi har meldt vår bekymring for driften av Teatersalen, og ser med håp på nyansettelsen som ble kjentgjort på slutten av året.

Vi har samarbeid med Gudbrandsdal Musikkfest og september sang Ingrid Høvik Bjørkås og Ingeborg Utheim Iversen fra OperaSkolen på «Stemmer fra dal og fjell» i Vågå og Lesja.

Ingeborg og Ingrid på prøver sammen med profesjonelle sangere på Gudbrandsdal Musikkfest. Foto: privat.

Operasjefen har deltatt på flere digitale og fysiske møter med fylkeskommune og departement.

Som alltid har vi fått uvurderlig og effektiv sjauehjelp av Rotary. Det var store og vanskelige sceneelementer som skulle fraktes og bæres, men det var ikke noe problem for den gjengen! Det er svært hyggelig at Rotary en gang i blant ber oss om «kontortjenester».

Staute karer fra Rotary stiller opp for RingsakerOperaen. Einar Dobloug, Hermod Østberg, Eivind Amb og Roar Wien. Foto: privat.

4. Kompetanseheving, rekruttering, inkludering

Rekruttering er et kontinuerlig arbeide, og i noen tilfeller handler det like mye om å hindre frafall. Det er også en problemstilling om man skal justere aktiviteten/innhold/metode for å få flere folk, uten at man samtidig fjerner seg fra formålet eller vedtatt strategi, f.eks. i valg av repertoar.

Vi har stadig tilsig av nye frivillige både i ROP og ROV, Parketten har vært et løft når det gjelder synlighet og samhold. Det er hyggelig når vi hører at noen langtidsplanlegger å bli med i RO; «når jeg blir pensjonist skal jeg bli med i RO». Likevel er det en underliggende bekymring for at rekrutteringen på sikt

Kaffepause på systua er en viktig sosialarena. Foto: Privat

ikke holder tritt med frafallet. Både fordi snittalderen fortsatt er høy og fordi noen nøkkelposisjoner kanskje ikke er realistisk å få erstattet med nye frivillige. Det krever mye tidsbruk, kompetanse og ikke minst vilje og mulighet til å ta mye ansvar.

Plamena presenterer scenemodellen for scene og rekvisitt. Foto: Privat

4.1. ROS- Ringsaker OperaSkole

Vi har både mistet og fått nye elever det siste året. Fra tidligere vet vi at utskiftning av instruktører kan medføre at noen slutter fordi personlige relasjoner er viktig. Vi var ekstra oppmerksomme på denne risikoen i 2024, og det virker som vi overgangen er gjennomført uten at noen har sluttet som følge av endringen. «Ris og ROS» konseptet på Flagstad Festival ble dessverre avlyst pga få påmeldte. Sommerskole via kommunen ble i år begrenset til en periode. Også der var påmeldingen liten og det kolliderte delvis med samlingen for operaskoler på DNOB. I samråd med kommunen valgte vi derfor å avlyse. Vi har fortsatt tro på begge konsept som rekrutteringsarena og det er et godt tilbud til de som ikke har mulighet for å binde seg til et helt skoleår. Vi prøver på nytt i 2025. Å ha spesialpris for barn og ungdom, gjerne kombinert med mulighet for besøk bak scena ol., resulter som regel i noen nye interesserte.

Operaskolen er i stadig utvikling, og den nye ordningen med produksjonselever (ROSp) er svært bra og eksklusiv, i den forstand at det ofte er 1 til 1 med designer. Elevene er knyttet til ROS, men følger arbeidet i produksjonsgruppene med spesiell oppfølging av vår produksjonskoordinator. Som for scene-elevene, legger vi opp til at de med mer erfaring får gradvis mer ansvar. Rekruttering frivillige

Parketten har gjort oss mer synlig, og vi har fått nye medlemmer i flere av gruppene. Det viktigste er direkte kontakt og litt «fisking» når man treffer nye folk. Vi har også fått noen henvendelser fra skjema på vår egen nettside. Det er ekstra vanskelig å rekruttere til Operakoret. Vi regner med at dette har sammenheng med at prøveplanen på hovedforestillingen er svært tidkrevende og intens. Vi har heller ikke i 2024 kunnet prioritere aktivt arbeid på frivillig.no. Frivillighetsdagen er også en arena for synlighet. I 2024 hadde vi en enkel stand i sentrum, med henvisning til åpent hus på Parketten der flere frivillige jobbet med høstens produksjon. At kommunen hadde lagt åpningen av Kunstvandring til oss og at vi hadde åpen dag, medførte også nye bekjentskaper.

Plamena instruerer elever ved ROSproduksjon. Foto:RO

4.2. Kompetanseheving for de frivillige og ansatte

Den viktigste kompetansehevingen er at frivillige får jobbe med profesjonelle designere og instruktører/pedagoger. F.eks. utprøving av ulike teknikker i produksjonsgruppene og ikke minst seminar for kor der det settes på ekstra instruktør ressurser. I tillegg er det lærerikt å dra på andres produksjoner og arrangement. Vi har også gjennomført ulike kurs: mange har tatt Balansekunst sine nettkurs, et par deltok på SOME kurs i regi av Visit Innlandet og administrasjonen har startet kurs/oppkjøring i lassikring og stor tilhenger. Se også punktet om ROS- Ringsaker OperaSkole.

4.3. Praktikanter, hospitering, inkludering

Nye lokaler i Parketten har helt klart bidratt til større inkludering, det er lettere både praktisk og psykisk å stikke innom. Enten som «vanlig» frivillig, eller for å høre om en form for tilrettelegging. Noen av de som var språkpraktikanter eller kom inn via andre tilretteleggingstilbud, er fortsatt med. Vi har også fått noen nye. Vi opplever økt pågang fra folk som jobber med tilrettelegging, også fra andre kommuner. Vi tar det som en bekreftelse på at vi jobber på en god måte. Følgende praktikanter kan nevnes.

- Vi hadde to elever på Operasjon Dagsverk og en ungdomsskoleelev på arbeidsuke.
- Tre elever fra ROS hospiterte i operakoret på Bajazzo.
- Noen av de ukrainske språkpraktikantene har fortsatt som frivillige.
- Fiolinist fra Skottland har fortsatt språktrening i administrasjonen.
- Flyktningetjenesten i Stange har fått språkpraksis for en syrer med lang fartstid fra søm innenfor mote/teater/undervisning.
- Via kriminalomsorgen har vi hatt personer i samfunnstjeneste.
- Vi har også hatt personer innom i 2024 som har hatt for store problemer og måtte trekke seg. Noen av dem har vi sporadisk kontakt med for å følge opp når de blir bedre.

Det var ekstra hyggelig at Sassaya Chavalit, Gunnar Nieland og Dorina Komani hadde musikalsk innslag på juleavslutningen voksenopplæringen hadde for elever og lærere. Det ble poengtert at alle tre hadde annet morsmål enn norsk 😊 Som en kuriositet kan det nevnes at alle i administrasjonen har utenlandsk bakgrunn: Plamena fra Bulgaria, Gunnar fra Nederland og Kari er dansk/norsk. Kormester i ROK er fra Thailand og vår mest brukte repetitør er albansk/italiensk.

5. Medieomtale og annen PR

Også i 2024 har vi fått relativt godt med omtale og tilbakemelding på at personer sett oss i mediebildet. Spesielt virker det som PUSH har gjort oss bemerket i «nye kretser». Nrk Innlandet og Hamar radioen (inklusive lokalradionettverket) har hatt innslag om oss. Vi har også fått oppmerksomhet i nasjonale kanaler, bl.a. scenekunst.no og Klassisk Vorskpiel. Vi har bedre og mer strukturert aktivitet på SOME, bl.a. gjennom Braastad underholdning og medvirkende frilansere som er aktive på digitale flater. Spesielt Torodd Wigum og Sassaya

Faksimile av HA om regissørduoen i PUSH

Faksimile Ringsaker Blad.
Med sitat fra kulturminister Jaffrey

Chavalit. Vi har godt samarbeid med fylkeskommunens UngINN, og hadde «take over» også i 2024. Vi har hatt god nytte av utstillingsvinduet på Turistkontoret, men har avvirket utstillingen på Wood.

Under hovedforestillingen var sentrum som vanlig pyntet med operabanner i gatene og banner på Teatersalen. Dessverre ble gatebannerne ved en feiltagelse tatt ned for tidlig av kommunen.

Harald Hellum fortsetter arbeidet med å ta vare på avisoppslag og annet til arkivet.

6. Økonomi

RingsakerOperaen mottar faste offentlige tilskudd fra Ringsaker kommune, Innlandet fylkeskommune (IFK) og Kulturdepartementet (KD). I 2024 var det til sammen 8.283 TNOK. I tillegg kom 10 TNOK i nettverksstøtte fra IFK (resterende midler til nettverket er overført til 2025), dekning av felleskostnader på Parketten fra Ringsaker kommune samt full momskompensasjon (692 TNOK). Årsresultatet ble 909 TNOK, vesentlig bedre enn rammene vedtatt av styret og så og si på arbeidsbudsjettet til administrasjonen. For året totalt ble både inntekter og utgifter lavere enn arbeidsbudsjettet. Mest skuffende var det at billettinntekter og publikumsbelegg ble vesentlig lavere enn budsjettet på hovedforestillingen. Noe ble veid opp av vesentlig underforbruk på materialer. PUSH gikk bedre enn budsjett og veide opp for mye av hovedforestillingen, særlig positivt avvik fra budsjett var billettinntekter og ikke minst støtte fra sparebankstiftelsen DNB. Endringen på ansettelsesforhold som medførte flytting av godtgjørelser fra honorar til lønn har gitt utfordringer i å skille på lønnskostnader til drift og godtgjørelse for kunstnerisk deltagelse i prosjekt (normalt honorar). Endringene ble gjennomført som planlagt, men det virker som det likevel har medført noe overforbruk på lønn. Noe av avviket kan forklares med at det ikke var budsjettet med lønnsjustering. Overgang til nytt regnskapskontor, medførte økt kostnad pga merarbeid og overlapp. Vi regner med at det er normalisert igjen for 2025. Avviket oppveies av at momskompensasjon ble høyere enn budsjett. Strømkostnader blir omtrent som budsjettet. Husleiekostnaden er lavere enn budsjettet fordi kommunen dekker felleskostnadene og refusjonen er ført som fratrukk i husleie, de er budsjettet på andre offentlige tilskudd. Felleskostnadene har blitt belastet drift, som da får overforbruk. Disse postene må sees i sammenheng. Summeres alle poster med lokaler blir det som budsjettet. Også i 2024 kuttet vi noen planlagte aktiviteter for å sikre økonomi og generell arbeidsbelastning. Formålskapitalen ved årsskiftet ble 1.555.431 kr, som er ønsket nivå og godt over selvpålagt minimum.

RO har ikke mottatt honorarer. Til PUSH mottok vi til sammen 675 TNOK i gavemidler fra Sparebankstiftelsen DNB, Sparebankstiftelsen Hedmark og Fritt Ord.

Vi har fulgt likviditeten nøye, og ved riktig plassering av midler som ble utbetalt på starten av året, og først brukt på slutten av året sikret vi renteinntekter på 221 TNOK, 71 TNOK mer enn budsjettet.

I tillegg til offentlig støtte er det lokale og regionale sponsorer som bidrar vesentlig økonomisk til RingsakerOperaen. Sponsorene bidrar både med kontanter og tjenester. Vi har også gode avtaler med lokale leverandører av viktige varer og tjenester. Alt er kjærkomment og er med på å sikre en trygg økonomi for RingsakerOperaen. Sponsoravtaler er fortsatt tungt å utvide. Vi har ikke fått noen nye samarbeidspartnere, men heller ikke mistet noen i 2024. Vi svært er takknemlige for dem som synes det er viktig og riktig å holde på våre avtaler: Østlendingen/Ringsaker Blad, Sparebank1 Østlandet, Kilde og GD.

Vi har blitt bedre på å se/skaffe andre typer støtte: gavemidler fra sparebankstiftelser, Fritt Ord og andre. Vi har lang erfaring med samarbeid som en god måte å få til mye av lite.

7. Sluttord fra styret

RingsakerOperaens nye tilholdssted Parketten har blitt det samlingstedet for operaens virksomheter som har vært etterlengtet i mange år. Med unntak av operakorets aktivitet, er nå lokalene tilrettelagt for alle funksjonene i Operaens mange virksomhetsområder, og alt er samlet under ett tak. Årsberetningen viser – som vanlig – dette omfattende og store mangfoldet av aktiviteter som utløser en imponerende innsats, og som omfatter alt fra operaens ansatte og alle

som bruker fritid til dedikerte oppgaver: i operakoret og operaskolen, på systua og i snekkerverkstedet, med rekvisitter, lys, teksting, sminke/hår, dekorering, publikumspleie, ingefærte-koking og alle andre større og mindre oppgaver som må løses i en omfattende og stor produksjonskatalog. RingsakerOperaen er en stor smeltedigel. På hovedforestillingen samhandler frivillige, amatører og et betydelig antall profesjonelle utøvere i 5-6 uker for virkelig å tilby et stort og interessert publikum en – også i 2024 – flere festaftener i Teatersalen.

2024 har vært et spesielt år. Allerede i juni var RingsakerOperaen på scenen med den ekstraordinære produksjonen «PUSH» av Howard Moody. Et prosjekt i marginalfeltet av hva en liten produksjonsenhet skal kunne klare i tillegg til høstens to programmerte en-aktere. Det er verdt å merke seg at de to unge Ringsakerjentene Eivor Braastad (22) og Nina Marie Lilleengen (23) tok seg av regien og innøvingen av forestillingen, mens komponisten selv stod for musikalsk ledelse. «PUSH» ble en skikkelig kunstnerisk suksess, og publikum sluttet varmt opp om en forestilling og en fortelling som er helt enestående når historien om tiden etter 2. verdenskrig skal fortelles. Hovedforestillingen i november var en produksjon med de to enakterne «Pimpinone» av Georg Philipp Telemann og «Bajazzo» av Ruggero Leoncavallo.

Om hele 2024-sesongen peker styret - nær sagt som vanlig - på strålende enkeltprestasjoner av solistene, et orkester som leverte solid fra orkestergrava, flotte sceniske og musikalske innslag av koret, spennende scenografi, strålende kostymer og fin lyssetting.

Produksjonene skal sys sammen med artister og andre medvirkende hentet både fra utlandet og fra hele landet, orkestermusikere fra forskjellige miljøer og amatører som byr på tusenvis av øvings- og dagnadstimer gjennom året. Det er krevende – både for aktørene i selve produksjonen – men også for den knøtt-lille administrasjonen som skal holde orden på kontrakter, øvingsplaner, logistikk, personalpleie, helse, miljø og sikkerhet. Når det store samvirket mellom alle medvirkende i produksjonene utvikler et sluttprodukt som hvert år blir møtt med stående applaus fra publikum, legges grunnlaget for rekruttering av nye entusiaster. Innslaget av nye krefter i RingsakerOperaen er tilfredsstillende, men det er selvsagt en utfordring for operaen på lik linje med alle andre som bygger virksomheten på et stort innslag av frivillig deltakelse og innsats. Operaen jobber kontinuerlig med kompetanseheving og nyrekruttering, og det er imponerende å oppleve hvilken oppslutning og entusiasme organisasjonen møter i regionens befolkning.

Det har vært merkbare endringer i administrasjonen i løpet av året. Heidi har sluttet som kontorleder, og har nå fått sin erstatter i Gunnar Andor Nieland. Heidi har tatt med seg regnskapsførselen i sitt firma, noe som gjør at Gunnar kan fokusere på andre deler av administrasjonens funksjoner, slik at operasjef kan avlastes noe mer i alle produksjonens enkeltelementer. Det er også verdt å merke seg at Plamena Dicheva er en viktig og helt sentral del av administrasjonen med sine personlige egenskaper og sine kunnskaper om de fleste fagområder som utgjør den visuelle opplevelsen publikum har av scene, rekvisitter og kostymer.

Styret uttrykker stor tilfredshet med at RingsakerOperaen i 2024 har gjennomført sitt første hele år i nye lokaler. Styret er også tilfreds med administrasjonens evner til organisering, motivering og styring av ressursene som skal til for å gjennomføre to helaftens produksjoner i løpet av et kalenderår. Selv om det i perioder kunne se ut til at økonomien ville bli anstrengt, kan operasjefen nå vise at økonomien i RingsakerOperaen ikke er svekket - men derimot styrket - gjennom 2024. Dette er et resultat av administrasjonens nitide arbeid med utvikling av gode søknader til instanser som ønsker å bidra til RingsakerOperaens samfunnsoppdrag, videre har administrasjonen vist en kostnadskontroll, en gjenbruk av ressurser, et sterkt fokus på gode avtaler med de profesjonelle aktørene og god forvaltning av organisasjonens bankkonti som gjør at økonomien har hatt en positiv utvikling gjennom et krevende år.

Styret er glade for at publikum fremdeles viser interesse for operaen etter en vanskelig periode med pandemistopp. «PUSH» viste at publikum oppsøker forestillinger som har både kunstnerisk og innholdsmessig appell. Styret uttrykker en bekymring knyttet til et redusert billettsalg til hovedoppsetningen i 2024. Det sviktende publikumstallet kan ha mange årsaker – årsaker som må vurderes og analyseres fram mot dette årets hovedforestilling. Publikums oppslutning om RingsakerOperaens forestillinger er avgjørende både for omdømme og for økonomi, så arbeidet med å finne fram til effektive kommunikasjonsmetoder og -kanaler må vektlegges i inneværende år.

Styret i Stiftelsen RingsakerOperaen 2024 (Foto:RO)

Bak fra venstre: Helle Solberg (vara ROK), Anita Ihle (vara), Oddvar Eiksund (ROP), Terje Gloppen (styreleder), Bjørg Holmen (vara ROV).

Foran fra venstre: Signe Otervik (vara), Mette Westgaard, Kjell Michaelsen (ROV), Wenche Dymbe (ROK), Halvard Opem (HSO).

Kari Eikli (årsmøtevalgt), Jorunn Barseth (vara ROP) og Tori Erlien-Aarva (vara HSO) var ikke til stede da bildet ble tatt.

operaglede
for scene og sal